

Principper for tilgængelighed - Ishøj kommunes byggeprojekter

Formål

Ishøj Kommune ønsker at tænke tilgængelighed ind i startfasen af kommunens egne byggeprojekter, for derved at sikre kommunens fokus på tilgængelighed, når vi kommunens ejendomme bygges og renoveres. Principper for tilgængelighed er udarbejdet for at sikre den indvendige tilgængelighed i de byggeprojekter, hvor Ishøj Kommunen selv er byggherre.

Tilgængelighed er et vigtigt fokus, da Ishøj skal være tilgængelig for alle uagtet køn, alder, etnicitet og mobilitet, hvilket sætter krav til, hvordan byrummet og de kommunale bygninger kan tilgås og bruges. Målet er at sikre, at personer med funktionsnedsættelser på lige fod med andre borgere i kommunen har adgang til de fysiske omgivelser.

Tilgængelighedspanel

Ishøj Kommune har nedsat et tilgængelighedspanel, der har til formål at rådgive om brugerbehov indenfor tilgængelighed i forbindelse med Ishøj Kommunes byggeprojekter. Derudover er det panelets opgave at skabe et fokus på tilgængeligheden for ældre medborgere og personer med handicap i forbindelse med kommunens bygninger og anlæg såsom institutioner, veje og stier. Panelet inddrages i kommunale anlægs- og byggeprojekter, der har et borgerrettet sigte. Panelet består af 6 medlemmer. De seks medlemmer udgøres af to repræsentanter for Handicaprådet, to repræsentanter fra Seniorrådet (udpeges af de respektive råd) samt to repræsentanter fra kommunens administration. Den ene af kommunens repræsentanter er tovholder for panelet.

Der afholdes 1-2 faste møder om året, hvor panelet inviteres til en orientering om kommende projekter i kommunen og har mulighed for at komme med generelle input. Derudover afholdes der møder i forbindelse med konkrete relevante projekter, hvor projektet præsenteres og input fra panelet modtages. Ved afslutningen af projektet følges op på de input, som panelet er kommet med.

Lovgivning

Tilgængelighed til nybyggeri og ombygninger reguleres i Danmark gennem byggelovgivningens bygningsreglement (BR10), der indeholder krav til tilgængelighed. Når Ishøj Kommune bygger, skal disse krav efterkommes på samme måde som de krav, der stilles til for eksempel brandforhold, varmeisolering og installationer.

Bygningsreglementets tilgængelighedskrav er minimumskrav, idet reglementet har til formål at sikre en nedre grænse for en acceptabel kvalitet af byggeri. Ønskes et tilgængelighedsniveau, som er højere og som for eksempel omfatter flere handicapgrupper end de traditionelle som kørestolsbrugere og synshandicappede, er det nødvendigt at konsultere anden litteratur end BR10. På den baggrund har Statens Byggeforskningsinstitut (SBI), med udgangspunkt i BR10, udarbejdet en række tjeklister, som samler de mere detaljerede krav om tilgængelighed med praktiske råd og informative tegninger. Tjeklisterne hjælper til valg af kvalitetsniveau for tilgængelighed, da de beskriver tre kvalitetsniveauer for tilgængelighed, hvoraf C er den laveste klasse og A den højeste. Kvalitetsniveau C svarer oftest til bygningsreglementets niveau. Kvalitetsniveau B er en højere kvalitet med udgangspunkt i danske SBI-standarder, og internationale standarder. Kvalitetsniveau A svarer for eksempel til behovene hos personer med stort plejebæbehov

Tjekliste for tilgængelighed i kommunale byggeprojekter

På baggrund af input fra Ishøj Kommunes tilgængelighedspanel er udarbejdet en tjekliste med de opmærksomhedspunkter, som kommunens tilgængelighedspanel har været særligt opmærksomme på igennem de sidste to år (Bilag 1). Kommunen efterstræber at imødekomme tjeklisten i det omfang, det giver mening i forhold til bygningens anvendelse.

Proces ved byggeprojekter (intern arbejdsproces i Center for Ejendomme)

Når Ishøj Kommune starter et nyt byggeprojekt op, sikres det i den indledende fase altid, at projektet overholder bygningsreglementets krav til tilgængelighed.

Dernæst gennemgås tjeklisten med opmærksomhedspunkter fra kommunens tilgængelighedspanel. Kommunen efterstræber at imødekomme tjeklisten i det omfang, det giver mening i forhold til bygningens anvendelse.

På baggrund af bygningens anvendelse vurderes dernæst, hvordan kommunen vil prioritere graden af tilgængelighed i det konkrete projekt, og om der er behov for yderligere tiltag for at understøtte tilgængeligheden. Kommunen tager stilling til niveauet af tilgængelighed fra gang til gang i hvert enkelte byggeprojekt, og graden af tilgængelighed vurderes hovedsageligt ud fra bygningens anvendelse. Har bygningen borgerrettet servicefunktioner, vil der som udgangspunkt være et øget fokus på tilgængelighed.

Det er de politiske fagudvalg, der kan beslutte niveauet for tilgængelighed i det enkelte byggeprojekt. Beslutning om tilgængelighed fremlægges politisk ved byggeprojektets opstart som en del af den sag, hvor også økonomi og tidsplan for byggeprojektet vedtages.

Hvis der er et ønske om øget fokus på tilgængelighed i et byggeprojekt, overvejes med udgangspunkt i Statens Byggeforskningsinstituts tre kvalitetsniveauer for tilgængelighed, hvilke tilgængelighedstiltag der kan etableres udover bygningsreglementets minimumskrav

Når rammerne om et byggeprojekt er vedtaget, afholdes møde med kommunens tilgængelighedspanel, hvor byggeprojektet præsenteres og panelet har mulighed for at komme med input.

Administrationen har mulighed for at inddrage eksterne eksperter til rådgivning om tiltag, der kan fremme tilgængeligheden. Dette vil primært være relevant i forbindelse med byggeprojekter, hvor der er et ønske om øget tilgængelighed.

BILAG 1

Tjekliste for tilgængelighed i Ishøj Kommunes bygninger

- Belysning:
  - Sikre god belysning på samtlige arealer, som er tilpasset funktionen i området. Særlig opmærksomhed på arealer såsom nicher eller hvor brugeren skal orientere sig på skilte.
- Adgangsforhold
  - Niveaufri adgang: Sikre niveaufri adgang til samtlige funktioner i bygningen.
- Døre og døråbninger:
  - Korrekt bredde til kørestolsbrugere
  - Døre i kontrastfarver til vægge
- Gulv:
  - Farvevalg: Gerne lyse gulve, da mørke gulve besværer det for svagsynede. Røde gulve skal undgås.
  - Skridsikkerhed: overvej hvilken grad af skridsikkerhed, der matcher rummets/arealets funktion
- Skiltning:
  - Oversigtskort
  - Områdeskilte/zoneskilte, der stikker ud fra væggen
  - Enkelte skilte ved samtlige funktioner/lokaler
  - Klare kontrastfarver ml. skilt og skrift
- Ledelinjer
  - Ledelinjer skal holdes så simple som muligt
  - Indendørs ledelinjer:
    - Farvede ledelinjer i kontrastfarve/tydelig farve til gulvfarven. Kan påføres gulvoverfladen (mest fleksibelt, men mere modtagelig for slitage) eller integreres i gulvet (dyrere og mere permanent løsning).
    - Før ledelinjen hen til reception, hvis der er en sådan i bygningen
    - Overvej om der er behov for taktile ledelinjer (ikke så brugt indendørs)
  - Udendørs ledelinjer og opmærksomhedsfelter:
    - Taktile ledelinjer og opmærksomhedsfelter, der lever op til kravene/lovgivningen for det konkrete projekt
- Glaspartier: folie på glaspartier, så det ses, at der er glas og man ikke går ind i det. Fungerer også som afskærmning/sikrer mere "privatliv"
- Symboler: Skal være let genkendelige, ikke diskriminerende og gerne kønsneutrale
- Elevatore/lifte:
  - Obs. på lovgivning
  - Obs. på brugerbehov ift. bredde og dybde (plads til el-scooter m.fl.)
- Knapper
  - Placering: hvad er mest brugervenligt – oppe, nede, midt for?
  - Størrelse o. lign.
- Trapper og gelændere